

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

No. 261

LAUANTAINA, MARRASK. 6 P.—SATURDAY, NOV. 6

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

VENÄJÄN PUNAISET SAARTANEET KENRAALI WRANGELIN ARMEIJAN

Trotski sanoo Wrangelin armeijan joutuneen satimeen ja olevan sen kohtalo jo ratkaistun. Punaisten ilmailijat pommittavat Ferekopista Krimille johtavaa rautatiä

VETOAVAT MAAILMAN RAATAJIIN

Valkolahtarien ahdistaminen Viron työläisten asema sangen tukala

Räätelissä kokoontunut ammattijärjestöjen puheföörum konferenssi ja työhuonejärjestöjen luottamusmiesten neuvosto on antanut kaikkien maiden työläisille seuraavan julistuksen:

Kaikkien maiden työläisille! Veljet! Elokuun 3 päivänä tänä vuonna puhkesi kaikissa Räätel tehtäissä palkkakakko. Lakkopäätös tehtiin yhteisesti ammattijärjestöjen sihteerien ja työhuonejärjestöjen luottamusmiesten neuvoston yhteydessä kokouksessa, mutta kapitulit ja heidän hallituksensa kieltäytyivät kokonaan käsittelemästä kukaan työläisten vaatimuksia palkankorotuksesta.

Jo yöllä elokuun 4 päivällä vasten alkoi vastustaminen. Kenraalikuvernööri antoi julistuksen, jonka perusteella lakkossa olevat rautatiellä, postilaitoksissa ja telegraafilaitoksissa työskentelevät työntekijät tulivat rangaistamaan hallinnollista tietä korkeintaan kolme kuukautta siviilivankueuteen. Mutta lakkokille laajeni ja hallitus tiedotti elokuun 6 päivänä, että kaikki lakkossa olevat työntekijät asetetaan sota-aikeuden tuomittaviksi ja tällä tavoin konventtion taarinoijilla juontuuta, rangaistussyksä kuolessa rangaistusta käsittelevä. Samaan aikaan suunnattiin panssarijoukkoja työläisiä vastaan. Työläisiä vangittiin joukkoittain. Juna- ja rautatieliikenne keskeytyi. Työläiset vastustivat ja heidän puolelta jatkettiin työtä ja vapaa-ajaksi teljettiin heidän vartioituihin huoneisiin.

Yöllä elokuun 9 päivänä vasten tuomittiin sota-aikeus rautatieliikenteen puhejohtajan ja suurimman osan hallinnon jäseniä 2 ja puoleksi vuodeksi ja 4 vuodeksi vankilaan. 23 muuta työntekijää tuomittiin yhteensä 37 kuukaudeksi vankueuteen. Sen lisäksi suljettiin 61 työntekijää niiden joukossa posti- ja telegraafiliiton puhejohtaja, tavaravaunujen ja lähetettävien rautatieliikenteen Venäjälle.

Täälläkin posti, telegraafi- ja lähetettävien henkiloikunnan liiton ja rautatieliikenteen liiton hallinnon jäsenet, lukuunottamatta muutamia keltaisia sekä joukko muita ammattijärjestöjen johtajia ja työntekijöitä istuu nyt porvarihallituksen vankilassa. Kumpainkin näistä järjestöistä on sitaipasti lakkautettu niin kauaksi, kuin peritystään kestää. Jo kaikkien todennäköisyyden mukaan tulee kestämään yhtä kauan kuin kapitalistinen järjestelmäkin Virossa pysyy pystyssä.

Hallituksen rajattoman voiman ja petomaan väkivallalla avulla kukistettiin lakkokahden viikon perästä ja kului työläisten työllisyyttä tappioksi. Kuten ennenkin maksavat kapitalistit meille 50 markkaa päivässä, kun me vaadimme 296 mk. Tästä saattaa ymmärtää miten edullinen n. k. demokraattinen järjestelmä, joka täällä polveutuu tsaarismista ja rakentuu vastavallankumoukseen, on työtekeväille kansalle ja miten häpeällisesti meitä kohdellaan.

Kaikkien maiden työläiset! Liittotasavaltain ja erikoisesti Englannin sijaisten alaisen ylläpidetään Virossa mita rikollisista diktaatuuria työläisiä ja sorrettua kansaa vastaan. Sentähden voitte te tukistamalla omien porvarillisten hallitusten auttaa meitäkin lopulliseen voittoon Viron kapitalisista diktaatuuria.

Tatsetuon Kolmannen Internationalen liiton suojassa! Ammattijärjestöjen puheföörum konferenssi. Työhuonejärjestöjen luottamusmiesten neuvosto.

Oletko hankkinut Toverille uuden tilauksen tällä viikolla?

SOSIALISTI NEW YORKIN SENAATTIIN

Valinta ensimmäisen kerran New Yorkissa; muut vaalitiedot sekavia

NEW YORK, marrask. 6 p. — Siinä kuin lopullista vaalien tuloksia tulee tietoon, kuullaan kaikenlaisia poliittisia "ihmeistä". Viimeisimmät tiedot osoittavat, että New Yorkin valtion senaattiin on tullut valittu sosialistinen senaattori, Edmund Seidel, 22 senaattoriin.

Valtion edustajahuoneeseen osottavat äänen tulokset yhdellä kertaa tulleen valituksi kaikki entiset, nim. viisi ja yhden tai kaksi lisää. Toisella kertaa osottavat ne vain neljä edustajaa valintaa kaikkiaan. Niistä ei siis saataa varmuutta ennenkuin viralliset äänestyksen tulokset on julkaistu.

NEW YORK, marrask. 6 p. — Vaalien tulokset lopullisesti osottavat, että seuraavassa Yhdysvaltain senaatissa tulee olemaan 59 republikaanista ja 37 demokraattia.

Edustajahuoneen kokoonpanosta ei ole vielä lopullista varmuutta, sillä jotkut edustajat ovat vielä kiistanalaisena. Tähänastiset tulokset kumminkin osottavat että republikaanille tulee olemaan vähintään 151 olemattomista demokraattien yli, joka on suurin enemmistö mitä millään puolueella on koskaan ollut. Sitä seuraava suurin oli demokraateilla 148 enemmistö 52 kongressissa.

YHDYSVALTAIN JA JAPANIN SUHTEET

TOKIO, marrask. 6 p. — Itsenäisen lehti Jorusu Choho kertoo, erään ulkoministeriön virkailijan sanoneen, että heti kun Japanin hallitus saa vahvistuksen tiedolle, että Californian valtiosta on yleisäänestyksellä hyväksytty ehdotus uudeksi maalaiksi, se tulee esittämään Yhdysvaltain hallitukselle protestin siitä vastaan, tuoden esille, että tuo laki on ristiriidassa Japanin ja Yhdysvaltain välisen sopimuksen kanssa. Lehti sanoo ryhdyttävän muodollisiin neuvotteluihin Yhdysvaltain kanssa ja tehtävän sopimuksen, jolla ainakin osittain poistetaan selkäuksen syy.

Hochi Shimbunin tietämän mukaan Japanin Washingtonin-ambassadööri Shidehara ja valtioliikkeen Coby ovat tehneet sopimuksen, jossa Japani lupaa lopettaa japanilaisten siirtymisen Yhdysvaltoihin ja Yhdysvallat puolestaan lupavat vastapalkkioksi siitä kohdella Yhdysvalloissa olevia japanilaisia samalla lailla kuin muitakin ulkomaalaisia.

AMMATTIYHDISTYKSET VAURASTUVAT NOPEASTI SAKSASSA

BERLIINI, marrask. (F.P.) — Vielä maaliskuun 31 päivänä päätyneen vuoden kuudessa niiden 48 ammattiyhdistyksen jäsenmäärä, jotka ovat edustettuina Berliinin ammattiyhdistysten keskusneuvostossa, melkein kaksinkertaistui, tämä käyden selvälle keskusneuvoston vuotuisesta raportista, joka vastikään on saatettu julkisuuteen. Uusia jäseniä liittyi ammattiyhdistyksiin 342,107, joten niiden jäsenluku kohoaa nyt 691,263:een. Yhdistyksiin kuuluu 478,103 miestä, 198,159 naista ja 15,000 alaikäisiä.

Suurimmat ja voimakkaimmat paikallisia ammattiyhdistyksiä ovat Metalliyhdistyksen ammattiyhdistys, jossa on jäseniä 177,923, ja Kuletuustyöläisten ammattiyhdistys, siinä ollen jäseniä 125,205.

166-JUTUN I. W. W.-LAISILLE VAADITTAAN UUTTA KUULUSTELUA

CHICAGO, marrask. 5 p. — Wm. D. Haywoodin ja muiden 166-jutussa tuomittujen i.w.w.-laisten puolesta on jätetty tälläkäläiselle pörfiteoimuusioikeudelle vaatimus uuden kuulustelun toimeenpanemisesta sen perusteella, että ensimmäisessä kuulustelussa, jonka päätökseen mainittu oikeus tuomittiin vahvistui, tapahtui erehdyksiä.

MACSWINEY PAINOI KUOLLESAAN 75 PAUNAA

LONTOO, marrask. 6 p. — Terence MacSwiney painoi ainoastaan 75 paunaa kuollessaan Britonin vankilassa, 74 päivää kestäneen paaston jälkeen. Alkaessaan paastonsa painoi hän 155 paunaa.

Radikaalien järjestöjen vaino yhä kärjistyy idässä

WASHINGTON, marrask. 4 p. — Bentonin, Philadelphian piirin kutomatehtailijain liiton presidentin ilmoitus, että kutomatehtailijat ovat päättäneet "vapauttaa itsensä radikaaliseen unionismista" ja että noin 40,000 työntekijää on jo erotettu, on kiinnittänyt laajalti huomiota niin työläis- kuin liikemiespiireissäkin. Tämän yhteydessä odotetaan mielenkiinnolla miten tulevat tehtailijat muualla menettelevään tämän kysymyksen suhteen.

Sitten viime kesän, jolloin Amalgamated Textile Workers liitto pääsi Lawrenceen lakon jälkeen vahvuuksiin, on kuulunut puheita siitä, että maan kutomatehtailijat yhteisesti alkaisivat taistelun tätä järjestöä vastaan. Nämä huhut eivät ole olleet mitään varmaluontoisia, mutta niin jatkuvia, että vaikka niiden todenperäisyyttä ei ensimmäi ydöparementissa uskottu, on niitä nykyistä alettu pitämään huomioonottamisen arvoisina. Mitään selostusta ei kysymyksen johdosta ole tehty, mutta tiedetään niiden johdosta tutkimuksia toimitettun.

Mr. Bentonin nyt antamassa selostuksessa sanotaan m.m. seuraavasti:

"110,000 tai 125,000 kutomatehtailijain työntekijästä Philadelphian alueella on yksi suurimmista keskiarvoisista, tullaan sukumaan lauantaina pitkäkestäviä kuluveista johtuneen vedenpuutteen takia. (?) Myllyssä o työkennellyt satoja työntekijä.

Perkkaleminen on jo alkanut. Jotakuinkin 40,000 on jo erotettu. Jotko jäljellä olevat tulevat seuraamaan heitä, rippuu suuresti määrin työlläististä itsestään. Kutomatehtailijat eivät vastusta unionia, mutta he vastustavat radikaalisia johtajia ja tulevat asettamaan voimain mittelyyn matolle heidän kanssaan nyt heti."

Philadelphian, kuten muuallakin, on kaksi kutomatehtailijain järjestöä, toinen jota johtaa John Golden ja joka kuuluu A. F. L:n ja Amalgamated Textile Workers, mikä kuuluu Amalgamated Clothing Workers radikaalisen itsenäisen liiton yhteyteen. Viimeksimainittu otti I. W. W:n paikan Lawrenceen kutojain järjestämisessä, talvella 1918, ja on sen jälkeen alkavalla onnistuneesti järjestänyt kutomatehtailijain Unionin Englannin valtioissa, New Jerseyssä ja Philadelphian piirissä.

United Textile Workers liitolla on nykyisin ainoastaan kaksi osastoa Philadelphian ja niissäkin sanotaan olevan vain noin 1500 jäsentä. Suurin osa työntekijästä tässä piirissä on liittynyt Amalgamated liittoon, sikäli kuin he ollekaan ovat järjestyneet. Henkilöt, jotka läheisesti tuntevat asioita tällä alueella, sanovat että Goldenin edustama järjestö olisi hyvässä väleissä tehtailijain kanssa, mutta että Goldenin järjestö on täydellisesti menettänyt tämän piirin työntekijäin luottamuksen ja kannatuksen. Bentonin julistuksen näin ollen uskotaan koskevan yksinomaan Amalgamated järjestöä, jonka taistelevaa menettelyä ja hyökkäviä johtajia eivät kutomatehtailijat suvaitse.

Täten on mahdollista, että tehtailijain yhdistetty hyökkäys tulee kohdistettavaksi tätä järjestöä vastaan, jonka huomattuin puhejohtajina ovat entiset pappismiehet A. J. Muste ja Cedric Long.

ELKUS AMERIKASTA AHVENANMAAN SOVITTELUIHIN

WASHINGTON, marrask. 5 p. — Valtiovirastosta on ilmoitettu, että Amerikan Turkin lähettämisen Abram I. Elkus on nimetty tämän maan edustajaksi siihen komiteaan, joka tulee määrittelemään kenelle Ahvenanmaan saaret tulevat tulevaisuudessa kuulumaan.

Edelleen ilmoitettiin, että Mr. Elkus ei tulisi toimimaan Amerikan virallisena edustajana, vaan ottaisi osaa komissionin keskusteluihin kansainliiton neuvostossa, joka äskettäin kehotti presidentti Wilsonia ehdottamaan siihen amerikalaisista jäseniä. Presidentti lähetti Mr. Elkusen nimen joltakin päivästä saapuneen tiedon, että se on hyväksynyt Mr. Elkusen. Komissionin tehtäväksi tulee ratkaista kumpi, Ruotsi vai Suomi, on paremmiin oikeutettu saaristoon.

LONTOO, marrask. 6 p. — Hallitukselle tulleet tiedot kertovat, että Bakun neuvostoviranomaiset ovat Moskovan hallituksen harjoittaman painostuksen takia päättäneet vapauttaa kaikki siellä vankina olevat englantilaiset.

HIILIKAIVOS- TYÖL. LAKKO BELGIASSA

50,000 belgialaista kaivostyöläistä mennyt lakkoon tiistaina

BRYSEL, marrask. 5 p. — Charleroin hiililäteen kaivostyöläisten lakko, joka alkoi tiistaina, on levinnyt jo kautta maan luoteisosaan. Lakkoutuneiden kaivostyöläisten lukunouse 50,000:een.

Pikkutietoja maan teollisuusaloilta

NEW YORK, marrask. 5 p. — Miesten vaatteiden valmistus tässä kaupungissa on melkein seisauspaikallaan joutuneen siitä luonnollisesti työttömäksi. Noin 75 prosenttia työväen 60,000 työntekijästä on joutunut työttömäksi ainoastaan ehkä 15 prosenttia työskentelee täydessä aikalaa, se on, 44 tuhatta viikossa. Työttömyys ei johdu lakosta, vaan työpaikkojen vähäisyydestä, jonka sanotaan johtuvan tuotteiden pienestä kysynnästä.

ESCANABA, Mich., marrask. 5 p. — Escanaba Paper Co. sahajyhtiö, joka on yksi suurimmista keskiarvoisista, tullaan sukumaan lauantaina pitkäkestäviä kuluveista johtuneen vedenpuutteen takia. (?) Myllyssä o työkennellyt satoja työntekijä.

TAMPA, Fla., marrask. 5 p. — Georgia-Florida sahajyhtiö, joka on suurin puutarvayhtiö näissä valtioissa, on päättänyt alentaa marraskuun 8 p:nä kaikkien työntekijäin palkkoja noin 25 prosentilla. Syyskiä sanotaan "huono tilanne" markkinolla.

NEW YORK, marrask. 5 p. — Julius Kayser & Co:n silkkitehtailijain, työläisille annettiin tänään iltamuuttamii, että elleivät työntekijät suostu työskentelemään 48-tuntista työpäivästä tullaan heidän palkkojaan alentamaan. Ennen on ollut käytännössä 44-tuntinen työpäivä. Yhtiön palveluksessa työskentelee noin 3,500 työntekijä.

LAWRENCE, Mass., marrask. 5 p. — American Woolen Co:n tälläkäläiset tehtaat suljettiin eilen lopuksi viikkoa ja tulevat ne maanantaina alkaamaan nelipäiväisen työpäivän. Niinliikään on tehtaitten työvoimaa vähennetty.

ILLINOISIN TYÖVÄENLIITTO VASTUSTAA VENÄJÄN SORTOA

GALESBURG, Ill. — Illinoisin Federation of Labor hyväksyi kolmannessa kymmenennessä kahdeksannessa kymmenennessä jotkin samantyyppisen päätöksen kuin Chicago Federation of Laborille vaatiin, että Yhdysvaltain työntekijäin konferenssi kutsutaan koolle neuvottelemaan tehokkaista toimenpiteistä, joilla meidän hallitus estettäisiin ottamasta osaa sotiin, joitten tarkoituksena on kukistaa Venäjän neuvostovaltio. Päätös hyväksyttiin yksimielisesti, vaikka valtiokunnan esitys oli sitä vastaan.

Englannin kaivosmiesten liitolla lähetettiin seuraava kaapelisanoma: Illinoisin valtion työväenliitto, edustaan puolta miljoonaa järjestettyä työntekijää, kuuluu näihin yhdeksänkymmentä tuhatta kaivosmiestä, lähettää tervehdyksensä 38:ssä konventiosissaan ja toivoo rohkeutta Englannin kaivosmiehille heidän taistelussaan. Englannin kaivosmiesten henki ja päättäväisyys luo toivoa ja innostaa työväenliikettä koko maailmassa. Voimmeko tehdä mitään teidän hyväksenne?

PALMER HUONOISSA VÄLEISSÄ TUOMARIIN KANSSA

INDIANAPOLIS, Ind., marrask. 5 p. — Liittohallinnon piirioikeuden tuomari A. B. Anderson on antanut prokuraattori Palmerille kutsun saapua hänen oikeuteensa ensi maanantaina vastaamaan "joistakin seikoista, jotka koskevat Palmerin yhteyttä 125 hiilikaiivosmiestajan juttuun ja oletettua salaliittoutumista kiertä Lever-lakia."

Palmer tekeytyy tietämättömäksi mistä on kysymys ja tuomari on kovana, ettei hänen oikeuttaan ylenkatsota riistämällä siltä todistuskapaleita, kuten Palmerin sanottaa tehneen.

Wrangelin käyrit toimivat Suomessa

HELSINKI, marrask. — Viipurissa olevan venäläisen Punaisen Ristin jäsenet lähettävät laajoja selostuksia Pariisiin täällä olevien venäläisten muka kurjasta asemasta ja Pariisista lähetetään nämä tiedot Wrangelin edustajalle. Myöskin oleskelee Helsingissä muuan hyvin tunnettu venäläinen eversti, joka lähettelee valtuuskirjeitä Suomessa olevien venäläisten asemasta Tukholmassa olevalla Wrangelin edustajalle Kandauroville. Kerrotaan, että tämä eversti on hiljattain saanut Wrangelilta 800,000 markkaa käytettäväksi "sivistyksellisiin tarkoituksiin" Suomessa olevien venäläisten keskuudessa.

Saatuina tietoja mukaan ovat Helsingissä oleskelevat venäläiset lopullisesti kyllästyneet johtoon ja järjestelytoimintaan, josta on ollut huomattavissa suuria väärinkäytöksiä, etenkin pakolaisille ajotun avustuksen jaossa. Venäläiset tulevat lähitulevaisuudessa pitämään kokouksen ja valitsemaan itse itselleen uudet toimihenkilöt.

Saksan ja Venäjän kauppasuhteet

BERLIINI, marrask. 6 p. — Saksalaisten pankkiryhmien syndikaatin toimesta on tänne perustettu uusi pankki 11,000,000 markan pääomalla, tarkoituksella edistää kauppasuhteiden kehittämistä Saksan ja Venäjän välillä. Tämä uusi pankki tulee olemaan yhteistoiminnassa Pietarin ja Moskovan pankkien sekä johtavien venäläisten teollisuusmagnaatien kanssa ja se mahdollisesti tulee ulottamaan toimintansa myöskin reuna-alueille.

Vossische Zeitungin finanssiosaston toimittaja kirjoittaa, että Yhdysvaltain ja Englannin pyrkimysten päästä kauppasuhteisiin Venäjän kanssa pitäisi kannustaa myöskin saksalaisia firmoja kääntämään katseensa itään. Hän sanoo, että kansainvälisissä konferensseissa keskustellaan Europan tilanteesta nykyisenä tuloksia afkaansaamatta niin kauan kuin Neuvosto-Venäjä jättää lukuunottamatta taloudellisia laskelmia tehtäessä.

PUOLA YLEISEN BOIKOTTAUKSEN ALAISENA

HELSINKI, marrask. — Praagista ilmoitetaan: "Sosialististen ammattijärjestöjen liitto ottamalla huomioon, että Puolaa vastaan on julistettu kansainvälinen boikottaus, kehottaa kaikkia kansallisia rautatieliikkeitä kuin myöskin kansainvälistä liittoa Brysselissä saapumaan kokoukseen Praagissa, jossa tullaan käsittelemään kysymystä toimenpiteistä Puolan boikottauksen toteuttamiseksi."

Volfin toimisto ilmoittaa, että Teekko-Slovakian kautta joka päivä kuljetaan salaa Puolaan sotatarpeita erityisesti vaunussa, joihin on liimattu erityiset Englannin lipulla kuvutat plakaatit sekä kirjoituksella että tavara näissä vaunussa kuljetaan Englannin sotavain suojelusen alla.

"Rigasche Randshau" kertoo Viennistä saamansa sähkösanoman mukaan, että Teekko-Slovakian sosialistit ovat päättäneet boikoteeraa Puolaa ja pidättää sotatarvikelähteykset, josta on ollut seurauksena, että Odebergissä ja lähellä olevilla teekkiläisillä rautateillä on kasaantunut paljon rautatievaunuja, jotka estävät hiilien kuljetusta Silesiasta.

KORSKEASTI HERRU PUHELEE

GENEVE, marrask. 6 p. — Eräissä suurineuvoston kokouksessa, vastauksessa kysymykseen, milloin Sveitsi tulee uudistamaan suhteensa Venäjän kanssa, sanoi valtiokansleri Genoux, että hallitus ei tule milloinkaan suosittamaan Sveitsin liittovaltioiden viranomaisille suhteiden uudelleen alkamista "Moskovan hallitsevan 'murhaajien' ja 'varkaiden' hallituksen kanssa." Siis loin kun Venäjällä pääsee "kunniollettava" hallitus valtaan voidaan kysymystä käsitellä uudelleen.

PANEE SITA KISSAN MÄKKÄRÄN VAHDIKSI

MILEDGEVILLE, Ga., marrask. 4 p. — Valtion vankilan virkailijat ovat ilmoittaneet, että naisosaston vartija J. W. Gans ja Miss Juanita Weaver niminen vanki ovat karanneet. Weaver palveli vuoden tuomiota kaupparvarkauksista. Hän on 21-vuotias, vaaleaverinen kaunotar.

SHERIFFIN MURHAAJA TELOTETTU

Telotettu henkisesti aivan lapsen kehitysaolalla; ei armahdusta

SALEM, Ore., marrask. 5 p. — Tänä aamuna kello 8:31 telotettiin sheriffi Th Taylorin murhaaja Emmet Bancroft (Neil Hart) hirtillä mällä valtion vankilassa. Toimitus tapahtui vankilarakennuksen Berliin huoneessa.

Vanki oli kaiken aikaa mitä levollisin ja ryhdykkäin. Omien voimien kaveli hän kopistaan mestaushuoneeseen ja hirttolavalle. Edellispäivänä hän nukkui seitsemän tuntia ja aamulla herättyään söi vankan aamiaisen.

Ennenkuin peite asetettiin hänen pänsä ympärille kysyi vankilanvartijaa, onko hänellä mitään sanottavaa. Tähän vanki vastasi ryhdykkäisesti:

"Eipä paljonkaan. Tiedän että erehdyin. Jumala on minun kanssani. Hän on ollut kanssani kaiken aikaa. Olen valmis menemään minne hän kutsuu."

Sen jälkeen asetettiin silmukke kaulaan, annettiin merkki ja kolme sitä varten varattua miestä, jolla kullakin oli sähkönapulla kädessä, mutta joista vain yksi, heille tuntematon, johti sähköjohdoton, painot nappulaa ja lava puoli alas. Pudotessa tahtui kuolemanuimtuun niska, mutta virallisesti hänet julistettiin kuolleeksi vasta 12 minuutin kuluttua.

Noin kymmentä minuuttia ennen kuin Bancroftia lähdettiin vieämään telotushuoneeseen, nostivat toiset vangit kovan metelin, huutaen ja hakaten seinin minkä jaksolivat, protestiksi telotusta vastaan. Metelli jatkui niin kauan kuin telotustilusta kesti ja ruumis oli poistettu telotushuoneesta.

Bancroft oli ensimmäinen, joka joutui hengellään maksamaan rikoksensa jälkeen kuolemanuimtuolion uudesta käytännötonon viime to-kouksessa toimitetulla äänestyksellä. Järjestyksessä oli hän kahdekskymmenesviides kuolemanuimtuolion no-jalla telotetuista tässä valtiossa.

Hänen isänsä poistui Pendletonista, missä poikansa tuomittiin, edellisen päivän iltana. Hän teki kaiken voitavansa saadaakseen tuomion muutetuksi elinkautuiksi vankueudeksi. Siinä hän onnistui niin pitkälle, että sai yli 600 Pendletonin asukkaan allekirjotuksen anomuksensa, jonka siite esitti kuvernöörille, perustellen anomuksensa siihen, että kautta maan tunnetut ja huomiota herättäneet aivolläkärit olivat tukineet pojan ja antaneet lausunnon, että hänen henkinen kehitystasonsa vastaa 13-vuotiaan pojan henkistä tasoa. Armahdusta ei kumminkaan tullut.

PUOLA UUPUU VELKATAKAN ALLA

BERLIINI. — Varsovista ilmoitetaan, että Puolan rahatilanne on katastroofimainen. Lokakuussa 1918 oli Puolassa liikkeellä vain 800 milj. paperirahoa. Vuoden 1918 loppussa nousi tämä summa 5 miljardiin markkaan. Viimeisen valtakunnain pankin balanssin mukaan on paperirahoa Puolassa laskettu liikkeelle 78 miljardia. Samaan aikaan on Puolan budjetti noussut sellaisiin määrin, että lasketut menot ajalta 1 p:stä elokuuta 31 päivään joulukuuta, suuruudeltaan 50 miljardia, eivät riitä ylläpitämään tarpeiden maksamiseksi. Välttämättömien tarpeiden maksamiseksi ottaa Puolan hallitus nykyään väestöltä 15 miljardin pakkoainan.

KURJUUS JOHTI MIEHEN RIKOKSEEN

NEW YORK, marrask. 5 p. — Eilen vangitsivat poliisit näkinytneen ja ryyssivän sveitsiläisen miehen päällehyökkäyksestä. Kuulustelussa sanoi mies, että "kahteen kolmeen päivään en ole saanut yösjää enkä syötävää, vaan olen joutunut kuljeskelemaan viiluksena ja näikäänä kadulla. Tuon tytön yitkylläisyys herätti minussa vihan ja siksi en voinut hillitä itseäni." Tiedonannossa sanotaan, että mies 161 veltseili Dora Stauffer nimistä 20-vuotiaasta tytöstä hänen astuessaan tuosta Waldorf hotellin läitinsä kansa.